Nro 55.

FREDERYK AUGUST.

z Bożey Łaski Król Saski Xiąże Warszawski etc. etc.

Wszem w obec i każdemu z osobna komu o tém wiedzieć należy wiadomo czyniemy, że Sąd Nasz Kassacyiny Xięstwa Warszawskiego wydał wyrok następuiący:

Działo się w Warszawie, w Pałacu zwykłych posiedzeń Rady Stanu, Krasińskich zwanym, na posiedzeniu zgromadzonego Sądu Kassacyinego dnia piątego Czerwca tysiąc ośmset dwunastego roku.

SĄD KASSACYINY

Xięstwa Warszawskiego.

Między Piotrem Jędrzeiewiczem Kupcem i Obywatelem Miasta Płocka tamże zamieszkałym, zanoszącym rekurs przeciw wyrokowi Sądu Appellacyinego wydziału pierwszego w dniu dziewiątym Miesiąca Marca, tysiąc ośmset dziesiątego roku zapadłemu, przez Mecenasa Kaietana Kozłowskiego z iedney, a Janem Zagrzeiowskim Wôytem wśi Chełpowa w Powiecie Wyszogrodzkim, Departamencie Płockim, tamże zamieszkałym, do kassacyi powołanym, przez Mecenasa Woyciecha Wasiutyńskiego, z drugiéy strony;

Maiąc sobie rapportem Kommissyi Podań i Instrukcyi przełożony następuiący stan sprawy:

W roku tysiąc ośmset pierwszym rodzice teraz rekursuiącego zawarli punktacyą z teraz powołanym, mocą którey pierwsi drugiemu przedali włókę mieyską na Płocku za umówioną Cenę czterysta ośmdziesiąt Talarów; kupiący wyliczył natychmiast pieniądze, i włók-

odebrał. Gdy atoli przedaiący tytułu possessyi nabywcy do sprzedaréy włoki okazać niemógł, czyli też niechciał, Zagrżeiowski podał w dniu dwudziestym szóstym Marca tysiąc ośmset trzeciego, skargę do mieyscowego Sądu powiatowego o powrócenie sobie szacunkowéy Summy, i przysądzenie to otrzymał wyrokiem trzydziestego Sierpnia tysiąc ośmset trzeciego publikowanym.

Skazany na zapłacenie Jędrzeiowicz, gdy sam powód na terminie do odebrania Summy nie stanął, złożył ią do Depozytu w dniu dwónastym Listopada tegoż roku.

Sam wygrywaiący Zagrzeiewski nieprzestał na dopiero wspomnionym wyroku, owszem odwołał się przeciw niemu do Regencyi Płockiey żądaiąc iuż nie zwrotu Summy, lecz dopełnienia kontraktu. Regencya uważaiąc, iż powodowi nie wolno w Instancyi Appellacyiney zmieniać swych żądań, zatwierdziła wyrok pierwszéy Instancyi. Tym sposobem wyrokami trzydziestego Sierpnia, tysiąc ośmset trzeciego i dziesiątego Kwietnia tysiąc ośmset piątego publikowanemi ustanowionem zostało:

„że teraz powołany Zagrzeiowski ma zapłaconą przez siebie
„Summę szacunkową odebrac, dlatego, iż rekursuiący Jędrze-
„iowicz nie okazał tytułu possessyi do włóki roli przez siebie
„przedaney. — „

Gdy w dozwolonym czasie żadne dalsze przez Zagrzeiowskiego odwołanie się nienastąpiło, Regencya Płocka przez rezolucyą trzynastego Września, tysiąc ośmset piątego, wyrok swóy dziesiątego Kwietnia tegoż roku zapadły za prawomocny uznała. —

Lecz wyroki powyższe nakazuiąc zwrot Summy, niewyraziły, że nawzaiem druga strona ma zwrócić włókę roli. Z tey przyczyny wyniknął drugi process. Przeszedł on nayprzód dwie Instancye, iz przyczyny, że Skarga zawczesnie była zaniesioną i mylny fundament skargi użyty, powód Jędrzeiowicz teraz rekursuiący z żądaniem swem tymczasowo oddalonym został. — Zaniosłszy iednak poprawioną skargę otrzymał wyrok w sądzie Powiatowym dwudziestego dziewiątego Maia, tysiąc ośmset szóstego publikowany, który na mocy prawomocności wyroków nakazuiących zwrot Summy, równie zwrot włóki nakazał.

Wyrok ten po zmianie Rządu z odwołania się Zagrzeiowskiego w Trybunale Płockim rozpoznawany dnia dwudziestego piątego Października tysiąc ośmset dziewiątego potwierdzony, został. —

Przeciwnie Sąd Appellacyiny powołanego przy posiadaniu włoki utrzymał, a rekursuiącego do dopełnienia punktow, kontraktowych w roku tysiąc ośmset pierwszym z Oycem iego zawartych zobowiązał, uchylaiąc wyraźnie wyrok pod Rządem zeszłym w sądzie Powiatowym tysiąc ośmset trzeciego roku zapadły, i nie wspominaiąc o wyroku drugiey Instancyi tegoż Rządu, w roku tysiąc ośmset piątym wydanym.

Mecenas strony rekursuiącey skargę swą kassacyiną na następuiących opiera powodach.

1mo. Ze Sąd Appellacyiny obalaiąc prawomocne wyroki Rządu zeszłego obraził wyraźne prawo, to iest §. 1. Tyt. XVI. części 1. prawa powszechnego pruskiego, równie iak Dekreta Królewskie niewzruszoną moc wyrokom prawomocnym pruskim i prawom nabytym nadaiące. —

2do. Ze porównywaiąc zaskarżony wyrok z wyrokiem prawomocnym Regencyi Płockiéy tysiąc ośmset piątego okazuią się dwa wyroki ostateczney Instancyi między temi samemi stronami w iedneyże sprawie, zupełnie sobie przeciwne. —

3tio. Ze nakoniec Sąd wyrokuiący dopuszczaiąc *actionem nullitatis* przeciw prawomocnym wyrokom Rządu zeszłego i sądząc takową, obraził nie tylko Artykuł 17. Organizacyi Kassacyinéy, ale nadto przepisy ordynacyi Sądowey pruskiéy w części 1, Tyt. XVI. §. 2. i 3. zawarte. —

Odpowiadaiąc na te zarzuty Mecenas strony do Kassacyi powołaney wnosi naprzód prejudycyalną excepcyą przedawnienia dla tego, iż wyrok zaskarżony, w dniu dwudziestym czwartym Marca tysiąc ośmset dziesiątego wręczonym był stronie przeciwnéy, a z dniem trzydziestym pierwszym Sierpnia tegoż roku, to iest dniem podania rekursu, czas trzechmiesięczny dawno upłynął. —

Co do samey zaś skargi, wywodząc, iż wyroki za Rządu zeszłego w latach tysiąc ośmset trzecim i tysiąc ośmset piątym zapadłe ani

z prawem ani z wnioskami strony teraz powołaney zgodne nie były, utrzymuie, iż taż strona bynaymniey na nich nie przestała i owszem zaskarżyła one według osnowy pisma pod datą ośmnastego Kwietnia tegoż roku, a tak gdy obadwa wyroki pruskie nie nabyły prawomocności, mogły bydź przez Trybunał i Sąd Appellacyiny rozpoznawane. Oprócz pisma *de data* ośmnastego Kwietnia, któremu rekursuiący i mylność daty zarzuca, i nieznayduie w nim zaskarżenia owych wyroków (iakoż w piśmie tem Zagrzeiowski wyraźnie obiaśnienia tylko powyższych wyrokow doprasza się) składa ieszcze powołany dokument, ktòrym dowieść usiłuie, iż te same wyroki pod dniem szóstym Czerwca, tysiąc ośmset szòstego zaskarżone były. Przypuszczaiąc nawet prawomocność owych wyroków, twierdzi powołany, iż zostawałaby mu *actio nullitatis*, a w téy myśli Sąd Appellacyiny przekonawszy się, iż wyroki tysiąc ośmset trzeciego i tysiąc ośmset piątego z obrazą prawa zapadły, mògł ie uchylić. —

W takim stanie zobopólnych wywodów rekursuiący domaga się skassowania zaskarżonego wyroku, powołany odrzucenia rekursu.

Po wysłuchaniu rapportu Kommissyi Podań i Instrukcyi, oraz wniosków Królewskiego przy Sądzie swoim Prokuratora ktòry:

odpieraiąc nayprzód zarżut praejudycyalny co do niewczesności rekursu, przez wzgląd na Artykuł 102. Organizacyi Kassacyinéy, oraz na Dekret Królewski w dniu 1. Czerwca 1810. wydany, —

Co do głównego między stronami sporu o prawomocnòść wyroków Rządu zeszłego w latach tysiąc ośmset trzecim, i tysiąc ośmset piątym zapadłych, uważa, iż Sąd Appellacyiny nie rozbierał bynaymniey téy kwestyi, lecz bez względu czy wyroki te były prawomocnemi lub nie, one skassował. Pomiiaiąc iednak rezolucyą Regencyi Płockiéy trzynastego Września tysiąc ośmset piątego wyrok swòy tegoż roku dziesiątego Kwietnia publikowany za prawomocny uznaiącą, pomiiaiąc i to, iż strony powołanéy byłoby rzeczą dowieść przez złożenia odwołania się do rewizoryum, iako wyrok wspomniony był zaskarżonym do wyższey Instancyi, w samém piśmie teyże strony w sądzie ninieyszym złożonym, a pod dniem szòstym Czerwca tysiąc ośmset

szóstego roku do byłéy Regencyi Płockiey podaném, znayduie wyraźnie, kilkakrotne teyże strony wyznanie, iż wyroki, o które rzecz idzie, stały się prawomocnemi. —

Gdy zaś Sąd Appellacyiny wyrokował nietylko przeciw temu, co iuż rzeczonemi wyrokami prawomocnie postanowionem zostało, ale nadto wyraźnie uchylił wyrok tysiąc ośmset trzeciego zapadły, niewspominaiąc nawet o wyroku drugiey Instancyi, tysiąc ośmset piątego, słusznie zdaniem Królewskiego Prokuratora rekursuiący zarzuca mu obrazę §. 1. Tyt. XVI. Części 1. Ordynacył Sądowéy Rządu zeszłego, który wyroków prawomocnych pod żadnym pozorem ani nawet pod pozorem *nullitatis* obalać, ani od nich zbaczać niedozwala, słusznie oraz zarzuca obrazę Artykułu 3. Dekretu Królewskiego 20. Maia 1808. moc niewzruszaną wyrokom ostatecznym Rządu zeszłego zapewniaiący. —

W tym względzie wywód powołanego, że wyroki owe były z iego konkluzyą i z prawem niezgodne, nic niestanowiącym uznaie, gdy nie o to rzecz idzie, iak Sędzia powinien był sądzić, lecz iak osądził. W piśmie przez stronę powołaną złożonym, widzi iedynie, iż skarga nullitatis wymierzoną była przeciw wyrokowi dwudziestego dziewiątego Maia tysiąc ośmset szóstego zapadłemu, a tą niemożna było obeymować razem annullowania wyroku nieprawomocnego tysiąc ośmset szóstego, i prawomocnego tysiąc ośmset piątego, bo pierwsza skarga do innego i druga do innego należałaby sądu. —

Co do zarzutu sprzeczności dwóch mocą ostateczney Instancyi zapadłych wyroków, powód ten rekursu przy pierwszym powodzie zbytecznym znayduie, a gdyby pierwszy usprawiedliwionym nie był, mniema, iż ten drugi sam przez się upaść by musiał, skoro przy exystencyi wyroku zaskarżonego, wyrok Regencyi Płockiéy iuż nieexistuie, iako wyraźnie zniesiony. —

Równie powód z niewłaściwości sądu powzięty nieugrontowanym bydź sądzi. —

1mo. Niemógł bowiem Sąd wyrokuiący popełnić obrazy Art. 17. Organizacyi Kassacyinéy w dniu 9. Marca 1810. gdy ta dopiero w dniu 3. Kwietnia tegoż roku wydaną została. —

2do. Nie obraził §. 3. Tyt. XVI. Części I. Ordynacyi sądowey pruskiey, bo sądził doszłą do siebie Appellacyą od wyroku Sądu Powiatowego [illegible]ckiego w dniu dwódziestym dziewiątym Maia tysiąc ośmset szóstego wydanego, z Appellacyą tą połączona była skarga nullitatis, a ponieważ wyrok zaskarżony niebył prawomocnym, wypływało z przepisu §. II. tegoż prawa; nakoniec

3tio. zbyteczne iest ze strony rekursuiącego odwoływanie się do §. 2. Tytułu XVI. tegoż prawa, gdy rzecz nieszła o zniesienie wyroków w latach tysiąc ośmset trzecim i tysiąc ośmset piątym zapadłych; lecz o zniesienie wyroku w roku tysiąc ośmset szóstym wydanego, a tak z pierwszego tylko powodu rekursu, domaga się skassowania zaskarżonego wyroku. —

SĄD KASSACYINY.

Co do kwestyi prejudycyalney przez stronę powołaną wnieśioney, zapatrzywszy się na Artykuł 102. Organizacyi Sądu swego, zachowuiący czas trzechmiesięczny od dnia ogłoszenia teyże Organizacyi do podawania rekursów w sprawach w których strony dla nieustanowionego Sądu Kassacyinego odwoływać się niemogły; zapatrzywszy się oraz na Dekret Królewski 1. Czerwca 1810. wydany stanowiący od tegoż dnia rachowanie czasu trzechmiesięcznego i zważaiąc, że rekurs w sprawie ninieyszey w dniu trzydziestym pierwszym Sierpnia tegoż roku, tysiąc ośmset dziesiątego podany, nie uchybia powyższym przepisom;

Co zaś do samey sprawy:

zapatrzywszy się na prawomocność wyroku Regencyi Płockiéy w dniu 10. Kwietnia tysiąc ośmset piątego roku w drugiey Instancyi publikowanego dowiedzioną równie przez Rezolucyą teyże Regencyi w dniu trzynastym Września tegoż roku wydaną, iak przez samego powołanego, wyraźnie, w piśmie dnia szóstego Czerwca tysiąc ośmset szóstego do Regencyi Płockiey podaném uznaną;

Zważywszy oraz §. 1, Tyt. XVI. Części I. Ordynacyi Sądowey Rządu zeszłego, niedozwalaiący pod żadnym pozorem wyroków pra-

womocnych obalać, nicmniey Artykuł 3. Dekretu Królewskiego w dniu 20. Maia tysiąc ośmset osmego wydanego, moc niewzruszoną wyrokom ostatecznym Rządu zeszłego zapewniaiący, których to wszystkich praw obrazę Sąd Appellacyiny popełnił, gdy wyrok prawomocny wyżey wspomniony uchylił. —

Rekurs na początku wymieniony i wzaiemne spory stron rozsądzaiąc

Wyrok Sądu Appellacyinego wydziału pierwszego w dniu dziewiątym Marca tysiąc ośmset dziesiątego roku zapadły kassuie — Summę złotych siedm groszy ośm w papierze stęplowanym od wpisu złożoną utwierdza, takąż Summę równie w stęplowanym papierze od nanieyszego wyroku przez powołanego opłaconą mieć chce, tegoż na powrócenie kosztów rekursuiącemu skazuie, i sprawę w celu powtórnego osądzenia wydziałowi drugiemu Sądu Appelacyinego odsyła — mocą nanieyszego wyroku, — (podpisano) Ig. Sobolewski Prezyduiący
L. Osiński Pisarz.

Nakazuiemy i zalecamy wszystkim Komornikom od którychby się tego domagano, aby rzeczony wyrok wyexekwowali Naszym Prokurato- Generalnym. i Naszym Prokuratorom przy Trybunale pierwszéy Instancyi aby tego dopilnowali, wszystkim Kommendantom i Urzędnikom siły zbroynéy ażeby dodali pomocy woyskowéy, gdy o to do nich zaydzie prawna rekwizycya: —

(Podpisano) Ig. Sobolewski Prezyduiący

Wydrukować (L.S.) L. Osiński Pisarz S. K.

Felix Łubieński
Minister Sprawiedliwości.

Zgodno z oryginałem
(L.S.)
Antoni Joneman
Konsyliarz Ministerii.